

„TENTO SVET SI NEZASLÚŽI MÔJ REŠPEKT.
NIE JE HODEN MOJEJ LÁSKAVOSTI ANI SÚCITU.“

XIRAN JAY ZHAO

ŽELEZNÁ
VDOVA

ŽELEZNÁ VDOVA

XIRAN JAY ZHAO

ŽELEZNÁ
VDOVA

slovart

This translation published by arrangement with Tundra Books,
a division of Penguin Random House Canada Limited
Text copyright © 2021 by Xi Ran Zhao
Jacket art copyright © 2021 by Ashley Mackenzie
Art direction by Terri Nimmo
Jacket design by Talia Abramson
Translation © Katarína Kvoriaková 2022
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2023

ISBN 978-80-556-5777-6

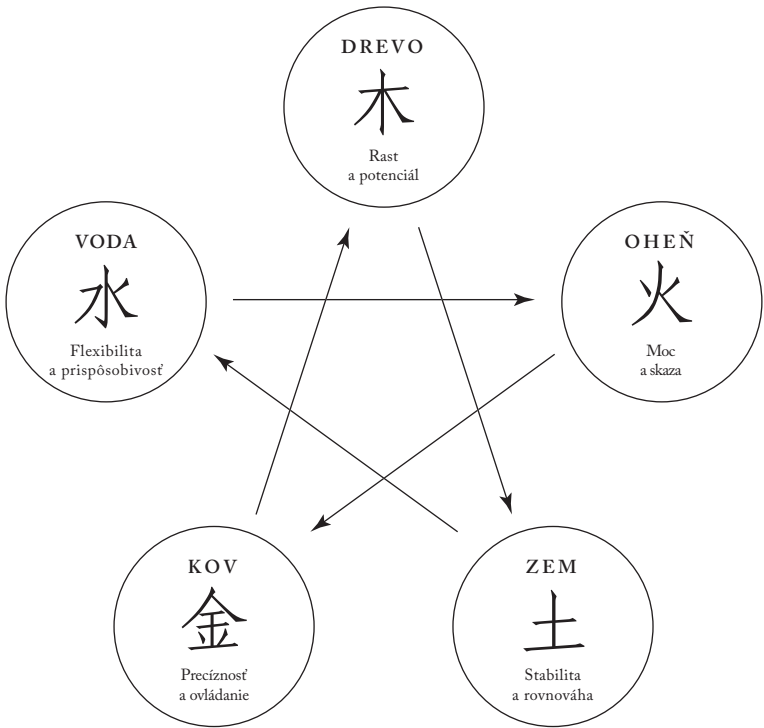
Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Xiran Jay Zhao: Iron Widow*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Penguin Teen Canada, an imprint
of Tundra Books, a division of Penguin Random House
of Canada Limited, Kanada 2021,
preložila Katarína Kvoriaková.
Zodpovedná redaktorka Martina Urbanová
Editorka Dana Brežňanová
Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2023.
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Venujem Rebecce Schaefferovej,
ktorá pri mne stála počas mojej premeny
z niekoho, kto sa len prizera,
na niekoho, kto je dostatočne silný,
aby napísal túto knihu.

—————> TYP VÝHODY

Upozorňujem, že táto kniha obsahuje násilné scény, zneužívanie, samovražedné predstavy, rozhovory a narážky na sexuálne násilie (nie ich priamy opis), závislosť od alkoholu a mučenie.

Táto kniha nie je historická fantastika a nezobrazuje ani alternatívnu históriu. Ide o príbeh zasadený do budúcnosti a do úplne iného sveta, hoci sa inšpiruje kultúrnymi prvkami z celej čínskej histórie a zobrazuje historické postavy pretvorené za mimoriadne odlišných životných okolností. Historické osobnosti v príbehu predstavujem s kreatívnou voľnosťou, napríklad pri opise ich rodinnej výchovy a približného veku voči iným postavám, pretože cieľom tejto knihy nebolo dodržať historickú presnosť. V prípade záujmu o autentický náhľad do histórie siahnite radšej po odbornej literatúre.

PROLÓG

Chun-tuni prichádzali. Z divočiny v diaľke sa rútila celá Chorda a do noci sa dvíhali temné mračná prachu. Ich guľaté telá zo spirituálneho kovu bez tváre sa leskli pod striebřistým svitom polmesiaca a nehom plným trblietavých hviezd.

Slabší pilot by musel bojovať najprv s vlastnými nervami, aby sa s nimi mohol stretnúť v súboji, no Kuanga Janga to nevyviedlo z miery. Pri základni svojej strážnej veže pred Veľkým múrom povolal svoju kuklu, Deväťchvostú líšku, a vrhol sa rovno do boja. Líška bola vysoká asi ako sedem- či osemposchodová budova a pokrývala ju zelená srst'. Zem sa triasla, keď do nej narážala svojimi kovovými pazúrmí.

Kukla nebola obyčajný bojový stroj. Kuang Jang ju neriadil kormidlom ani pákami ako v prípade elektrického vagóna či vznášadla. Nie, on sa ňou *stával*. Zatiaľ čo jeho smrteľné telo nečinne sedelo v kokpíte v objatí s konkubínou-pilotkou, ktorú si dnes vzal do boja, jeho myseľ mentálne ovládala každú časť Deväťchvostej líšky. Vrhla sa s ňou na prichádzajúcu hordu na obzore. Ďaleko vpredu videl po oboch stranách siluety iných kukiel v aktívnej službe, ako bežia v ústrety boju.

Prostredníctvom akupunktúrnych ihiel, tenkých ako vlas, ktoré sa mu po celej dĺžke pilotského sedadla zapichávali do chrbtice, poháňal Kuang Jang Líšku svojou čchi, životodarnou silou. Táto životne dôležitá esencia vyživovala všetko na svete, od klíčenia lístkov cez vzbĺknutie plameňov až po otáčanie sa planét. Nielenže siahal do svojej vlastnej životnej sily, ale prostredníctvom mentálneho spojenia s kuklou nasával aj čchi konkubíny-pilotky. Ona nemala dostatočne silnú myseľ, aby tomu mohla vzdorovať. Strácala sa v hĺbke jeho mysle. Prehnali sa ním útržky ľudských spomienok, ale on sa ich zo všetkých síl snažil ignorovať. Radšej toho o konkubínach veľa nevedieť. Potreboval iba, aby sa jej čchi spojila s jeho a znásobil sa tak spirituálny tlak. Vďaka nemu mohol potom ovládať takú veľkú kuklu.

Prúdy Chun-tunov bežnej triedy dorazili ku Kuangovi Jangovi ako prvé, ako prerastené kovové chrobáky, nedočkavé zavítať sa do Líšky a zabiť ju. Ich rozmanité farby boli pod hviezdny mliečny svetom mdlé, no niektorí sa rozžiarili, keď zo svojich tiel vystreľovali v svetelných výbojoch a bleskoch bojovú čchi. Ak by sa im Kuang Jang postavil ako človek, týčili by sa nad ním ako domy a v okamihu by ho uškvarili. Keď však pilotoval Líšku, boli príliš malí na to, aby mu ublížili. Keď ich rozdrvil Líškinými pazúrami, prehnal sa ním, rovnako búrlivo ako statická elektrina, prúd neznámych emócií – žiaľ a hrôza a zúrivosť. Netušil, ako presne sa z chun-tunských schránok vyrábajú kukly – len mechanici najvyššej úrovne to mohli vedieť –, ale ani po storočiach vylepšovania týchto strojov sa im nepodarilo potlačiť nedostatok, pre ktorý sa piloti nevyhli prívalu chun-tunských pocitov, keď im prepichli telá.

Piloti o tom na verejnosti nehovorili často, no bola to prekvapivo krutá súčasť boja.

Kuang Jang sa od nich dokázal dobre odpútať a práve vďaka tomu patril medzi najsilnejších žijúcich pilotov. Preniesol sa cez duševný nápor a ďalej búšil do Chun-tunov. Deväť chvos-

tov za ním svišťalo a vŕzgalo ako deväť nových končatín, so zvonivým cvengom odhadzovali väčších Chun-tunov.

Nemal s nimi zľutovanie. Chun-tuni boli votrelci z kozmu, ktorí asi pred dvetisíc rokmi rozdrvili vrchol ľudskej civilizácie a rozprášili ľudstvo do roztrúsených kmeňov. Nebyť žltého panovníka, legendárneho vodcu jedného kmeňa, ktorý s pomocou bohov odhalil tajomstvo výroby kukiel, civilizácia by sa z toho nikdy nespamätala a planéta by už teraz nadobro patrila Chun-tunom.

Okolo Líšky presvišťali ako červenooké muchy drony s kamerami. Niektoré patrili Osloboditeľskej armáde ľudstva, iné súkromným mediálnym spoločnostiam, ktoré vysielali boj po celej Chua-sii. Kuang Jang nepoľavoval v ostražitosti, nedovoliť si spraviť chybu, aby nesklamal svojich fanúšikov.

„Deväťčvostá líška, v horde sa nachádza aj Chun-tun princovskej triedy!“ kričal z reproduktorov v kokpite Líšky armádnym stratég.

Kuang Jang sa vyplašene strhol. Princovská trieda Chun-tunov bola vzácnym oponentom v rovnakej váhovej kategórii ako Líška. Keby ho porazil s minimálnym poškodením, mohla by sa jeho schránka použiť na výrobu novej kukly princovskej triedy alebo by ju mohli obetovať bohom, ktorí by im za to zoslali nejaký výnimočný dar, napríklad návody na prevratnú techniku či liečivo. A víťazstvo by mu prinieslo masívny prísun bodov do tabuľky bojov. Možno by konečne predbehol aj Ši-mina Liho, usvedčeného vraha, ktorý si ani nezaslúžil byť najlepším pilotom Chua-sie.

Kvôli priamemu zásahu bude musieť Kuang Jang premeniť Líšku na komplexnejšiu formu.

„Tchien Sing, kry ma!“ zavolať na svojho najbližšieho spolubojovníka ústami Líšky, jeho čchi sa rozliehala bojovým pomom. „Budem sa transformovať!“

„Idem na to, plukovník!“ odpovedal Tchien Sing z Bezhlavého bojovníka, kukly s blčiacimi žltými očami namiesto bra-

daviek a so žiarivými ústami na bruchu. Prepochodoval pred Líšku a tĺkol hemžiacich sa Chun-tunov veľkou sekerou zo spirituálneho kovu. Zomierali v zábleskoch svetla.

Tým najväčším spirituálnym tlakom, aký dokázal vyvinúť, vyslal Kuang Jang svoju čchi do Líšky. Po jej huňatom zelenom povrchu sa rozbehli žiarivé pukliny.

Kukly sa možno vytvárali z chun-tunských schránok, ale v každom smere ich prekonali. Chun-tuni boli takí bezduchí, že sa im ani nepodarilo odhaliť potenciál samotného spirituálneho kovu, ktorý ich tvoril. Presne preto navždy zostali iba akýmisi okrúhlymi hrudami.

Ľuďom sa to však podarilo.

Kuang Jang si predstavil vyššiu formu Líšky a tá sa na ňu zmenila. Líškine končatiny sa zoštíhlili a predĺžili, jej driek sa zúžil a plec sa posunuli dozadu, čím nadobudla humanoidné kontúry. Deväť chvostov sa zaostriilo ako kopije, čo jej vyrastali zo spodnej časti chrbta ako slnečné lúče. Presne takto deväťchvosté líšky vztyčovali svoje chvosty, aby zastrašili nepriateľov. Pilot zodvihol Líšku do stoja a vďaka svojej čchi, ktorú vysielal vyšším spirituálnym tlakom, ju vedel dostatočne šikovne ovládať a balansovať na dvoch nohách. Tým sa Líške uvoľnili predné laby na boj so zbraňou.

Kuang Jang sa načiahol ponad plece, vzal jednu z chvostových kopijí Líšky a vytrhol ju z chrbta. Prebil sa cez prichádzajúcu hordu Chun-tunov rôznej veľkosti, až napokon zbadal Chun-tuna princovskej triedy. Potom sa hlboko zohol, odrazil sa od zeme a skočil. Kopija opísala oblúk, zablysko sa na nej mesačné svetlo, a potom preťala okrúhle telo Chun-tuna, ktoré až na šesť malých chrobačích nôh nemalo žiadny tvar. Spirituálny kov sa s pôsobivým rachotom rozprskol, ako keď vybuchne celý sklad s porcelánom. Keď zapraskalo a zhaslo svetlo jeho jadra plného čchi, Kuang Jang sa pripravil na príval Chun-tunovho hnevu a hrôzy.

Ostatné kukly, odrážajúce prívalovú vlnu mihotavých Chun-tunov, zvýskli od radosti. Drony s kamerami zaostrieli na schránku Chun-tuna princovskej triedy a Kuang Jang si vedel predstaviť, ako sa bežní obyvatelia Chua-sie pred obrazovkami tešia. Nechal sa strhnúť nadšením, odrazil sa s Líškou dozadu a vytrhol z Chun-tuna kopiju. No aj keď prerušil kontakt s nepriateľom, v jeho mysli ostal neznámy strach.

Tentoraz prichádzal od konkubíny a prehnal sa ním ako vlna.

V takomto okamihu vždy pochopil, že myseľ konkubíny sa už do vlastného tela nevráti. Momentálne ju podvedome ovládal celú, všetky jej telesné funkcie až po tlkot srdca. Vo chvíli, keď sa odpojí, nezostane nič, čo by udržiavalo jej srdce v chode, a ona sa poberie na druhú stranu. Nedalo sa tomu nijako vyhnúť.

Dôležité bolo, že jej rodina dostane pekné odškodné. A jej duša bude s tým vedomím odpočívať v Zemi žltých prameňov.

Nezapamätal si jej meno. Ani sa o to nepokúšal. Zažil už toľko konkubín-pilotiek, že by ho iba rozptyľovalo a paralyzovalo, keby si ich mal všetky pamätať. A to si nemohol dovoliť. Musel chrániť svet.

Dobre vedela, do čoho ide. Sama sa rozhodla a prihlásila sa k nemu.

Kuang Jang sústredene drvil a prepichoval zvyšok hordy, uisťoval tak svojich fanúšikov, že ich vlasť bude aj naďalej v bezpečí.

A vznešená obeť konkubíny nevyjde nazmar.

PRVÁ ČASŤ

CESTA LÍŠKY

V horách drieme také zviera,
čo vyzerá ako líška s deviatimi chvostami
a zavýja, ako keď dieťa plače.
Hoduje na ľudskom mäse.

Klasická kniha hôr a morí (山海经)

FAKT DÚFAM, ŽE TENTO MOTÝĽ
NIE JE MOJA MŔTVA SESTRA

Zrastené obočie ma osemnásť rokov chránilo pred predajom, a tým aj pred istou, bolestivou a príšernou smrťou.

Dnes je deň, keď ho prepúšťam z jeho vznešenej služby. Teda, nerobím to *ja*. Ji-č' sa chopil pinzety, ktorú mi nechala sestra. Kľáčime na bambusovej podložke rozprestretej na vlhkej lesnej pôde, nadvihne mi bradu a vytrháva chĺpok za chĺpkom. Pokožka ma páli, akoby pomaly horela. Počas trhania sa mu na bledej hodvábnjej róbe šuchajú atramentovočierne pramene vlasov, čiastočne vypnutých dohora. Moje vlastné vlasy sú podstatne strapatejšie a zosušenejšie ako jeho, sedia v neupravenom drdole ukryté pod potrhanou šatkou. Hoci smrdí po masti, bráni zatúlaným prameňom, aby mi padali do tváre.

Snažím sa správať nenútene, ibaže spravím chybu a na príliš dlhý okamih sa zadívam na jeho jemné sústredené črty. Chcem si ich zapísať do pamäti, aby som sa v posledných dňoch svojho života mala čoho držať. Stiahne mi žalúdok, do očí sa mi nahrnie žeravý tlak. Žmurkaním sa pokúšam potlačiť slzy, no iba sa tým uvoľnia a rozbehnú sa po oboch stranách nosa – ako vážne, toto nikdy nefunguje.

Jasné, že si to Ji-č' hned' všimne. Stuhne a rozmýšľa, čo sa deje, aj keď nemá dôvod myslieť si, že by v tom malo byť čosi viac ako len reakcia na útok na moje póry.

Ibaže on ani netuší, že dnes sa vidíme naposledy.

„Si v pohode, Ce-tchien?“ zašepká a ruka s pinzetou mu zostane visieť v ľahučkom opare vlhkosti z vodopádov neďaleko našej skrýše. Zurčiaci potok vedľa nízkeho porastu stromov, pod ktorými sa chúlime, tlmí jeho hlas tak, aby nás nikto neobjavil.

„Určite nebudem, keď si budeš stále dávať prestávky.“ Zagúľam opuchnutými očami. „No poďme, len ma to nechaj predýchať.“

„Jasné, dobre.“ Jeho zamračený výraz vystrieda žiarvý úsmev, z ktorého sa takmer zložím. Rukávmi svojej fajnovnej hodvábnej róby mi osuší oči a potom si ich znovu vyhrnie po lakte. Rukávy boháčov sú príliš dlhé a voľné na to, aby boli praktické. Robím si z nich srandu vždy, keď ma príde navštíviť. Aj keď, ak mám byť úprimná, nie je jeho chyba, že mu otec, rovnako ako jeho dvadsiatim siedmim súrodencom, nedovolí opustiť dom v čomkoľvek, čo by nebolo očividne luxusné.

Po niekoľkých daždivých dňoch sa nedávno vynorilo slnko a jeho lúče prenikajú do nášho skrytého kráľovstva zadúšajúcej vlhkosti a previsnutých listov. Vytvárajú flaky svetla a tieňov na Ji-č'iho bledých predlaktiach. Vzduchom presakuje zelená vôňa jari, tlačí sa na nás, natolko bohatá, až ju cítime na jazyku. Jeho kolená – on ešte aj sedí v upätom a poriadnom pokľaku – si udržiavajú drobnú, no predsa neprekonateľnú vzdialenosť od mojich nedbanlivo zložených nôh. Jeho značková hodvábna róba tvorí absurdný protiklad k obnosenej hrubosti mojej prostej tuniky a nohavíc. Kým som ho nespoznala, nemala som ani potuchy, že látka môže byť taká biela a hladká.

Rýchlejšie mi šklbe chĺpky. Naozaj to bolí, akoby bolo moje obočie nejaký živý tvor, čo sa kúsok po kúsku trhá napoly. Takže ak mi znovu vyhrkne slza, nebude to podozrivé.

Kiežby som ho do toho nemusela ťahať, ale viem, že po istej chvíli by bolo príliš bolestivé pozeráť sa do vlastného odrazu a robiť to sama. Videla by som len tvár svojej veľkej sestry, Žu-ji. Bez prerastených chlpov, ktoré udržiavali moju trhovú hodnotu nízko, sa jej budem veľmi podobáť.

Navyše, neverím si, že by som dokázala vytvárať dva rovnaké oblúky z entity, ktorá mi tam vyrástla. A ako sa mám prihlásiť na smrť s nerovnakým obočím?

Rozptyľujem sa od zničujúcej bolesti tým, že behám prstom po obrazovke svetielkujúceho tabletu na Ji-č'iho kolenách. Čítam si poznámky, ktoré si urobil v škole, odkedy za mnou pred mesiacom naposledy prišiel. Každé ťuknutie mi pripadá nehanbenejšie než tráviť s ním chvíle sama na úpäti hory na pohraničí, zahalená zeleňou a jarnou horúčavou, dýchať tie isté prúdy zemitého opojného vzduchu. Dedinskí starešinovia hovoria, že dievčatá by sa nemali dotýkať týchto nebeských zariadení, lebo ich znesvätime. Ktovie čím. Asi nejakou zlomyseľnou ženskosťou. Len vďaka bohom na nebi sa podarilo obnoviť tablety po stratenom veku ľudstva, ktoré sa spamätávalo z Chun-tunov. Lenže mňa vôbec netrápi, ako hlboko som zaviazaná starešinom či bohom. Pokiaľ ma nemôžu rešpektovať iba preto, že patríam k „nesprávnej“ časti populácie, nemienim rešpektovať ani ja ich.

Displej osvetľuje Ji-č'iho róbu zatienenú listami ako mesiac, vábi ma vedomosťami, ku ktorým by som nemala mať prístup, vedomosťami, ktoré presahujú hranice mojej úbohej horskej dedinky. Umenie. Veda. Chun-tuni. Kukly. Prsty ma svrbia v túžbe pritiahnúť si tablet, no nemôžem sa pohnúť ani ja, ani prístroj, pretože z priehlbiny zariadenia sa lejú kužele neónového svetla a na moju tvár premietajú matematicky dokonalé obočia. Ji-č' a jeho oslnujúce mestské hračky nikdy nesklamú. Vytasil sa s tým len pár minút po mojom klamstve, že ma rodina „naposledy varovala“ ohľadom môjho zrasteného obočia.

Rozmýšľam, ako veľmi ma bude nenávidieť, keď sa dozvie, s čím mi v skutočnosti pomáhal.